

สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ
โครงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของนิสิตระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (นอกงบประมาณ)

๑. ชื่อโครงการ โครงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของนิสิตระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙

๒. ชื่อหน่วยงาน บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครราชสีมา รหัสโครงการ

๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ พระครูสังวรวิรักษ์, ดร. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา

๔. ความสอดคล้องกับ

๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย

- ยุทธศาสตร์ ข้อที่ ๑, ๓, ๕ /กลยุทธ์ ข้อที่ ๑๖

๔.๒ ตัวบ่งชี้ของ สกอ. องค์ประกอบที่ ๒ ผลิตบัณฑิต

องค์ประกอบที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนานิสิต

๕. ผลผลิต :
- ผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์
  - ผลงานการให้บริการวิชาการ
  - ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้
  - ผลงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๖. หลักการและเหตุผล / เหตุผลความจำเป็น

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครราชสีมา ได้เปิดดำเนินการเรียนการสอน ในระดับปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มาตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน หนึ่ง ในระหว่างการศึกษาศึกษาทุกปีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีใจความสำคัญในข้อ ๓ (๓.๒) ว่า “นิสิตระดับมหาบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน”

ดังนั้น เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว รวมถึงให้นิสิตเป็นผู้มีความรู้ดี ปฏิบัติงาน่า เลื่อมใสตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง และเพื่อให้การบริหารงานด้านการศึกษาก้าวไป ด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับ พันธกิจของมหาวิทยาลัย จึงขอเสนอขออนุมัติโครงการการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับพุทธศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ของบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ต่อไป

๗. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๗.๑ เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗

๗.๒ เพื่อให้บัณฑิต คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ได้อบรมอินทรีย์ให้เจริญแก่กล้า ตามกำลังความสามารถของแต่ละรูป/ท่าน

๗.๓ เพื่อประโยชน์ต่อการอบรมสั่งสอนภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของนิสิต แก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป

๗.๔ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

๘. ลักษณะกิจกรรม

เป็นกิจกรรม โดยมีพระวิปัสสนาจารย์ พระวิทยากรให้ความรู้ในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแก่นักนิสิตผู้เข้าศึกษา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมได้อย่างถูกต้อง

- ๘.๑ ปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนา
- ๘.๒ จัดทำวัตรสวดมนต์เช้า – เย็น
- ๘.๓ เจริญวิปัสสนากรรมฐานตามหลักสติปัฏฐาน ๔
- ๘.๔ ตักบาตรทำบุญ
- ๘.๕ สอบอารมณ์กัมมัฏฐาน

๙. ผลการดำเนินการ

๙.๑ เสิ้งปริมาณ

จำนวนเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ ๒๐๐ รูป/คน

๙.๑.๑. นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ประกอบด้วย

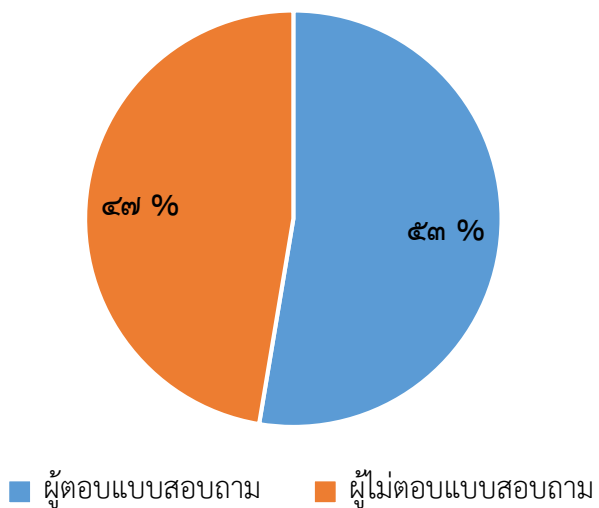
๑. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๗ รูป
๒. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (คฤหัสถ์)	ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๕ คน
๓. นิสิตปริญญาโท สาขาปรัชญา (ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๕ รูป
๔. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒๓ รูป
๕. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (คฤหัสถ์)	ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๖ คน
๖. นิสิตปริญญาโท สาขาปรัชญา(ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๕ รูป
๙.๑.๒. ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และพระวิปัสสนาจารย์	จำนวน ๔๐ รูป
๙.๑.๓. คณะสงฆ์ และประชาชนทั่วไป	จำนวน ๑๐๐ รูป/คน

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ / กิจกรรม ทั้งหมด	๑๙๐ รูป/คน	คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
๑. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๗ รูป	คิดเป็นร้อยละ ๘.๙
๒. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (คฤหัสถ์)	ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๕ คน	คิดเป็นร้อยละ ๒.๖
๓. นิสิตปริญญาโท สาขาปรัชญา(ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๕ รูป	คิดเป็นร้อยละ ๒.๖
๔. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒๓ รูป	คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑
๕. นิสิตปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา (คฤหัสถ์)	ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๖ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓.๑
๖. นิสิตปริญญาโท สาขาปรัชญา(ภาคปกติ)	ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๕ รูป	คิดเป็นร้อยละ ๒.๖
๗. ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และพระวิปัสสนาจารย์	จำนวน ๔๐ รูป/คน	คิดเป็นร้อยละ ๒๑
๘. คณะสงฆ์ และประชาชนทั่วไป	จำนวน ๙๐ รูป/คน	คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓

๙.๒ เสิ้งคุณภาพ

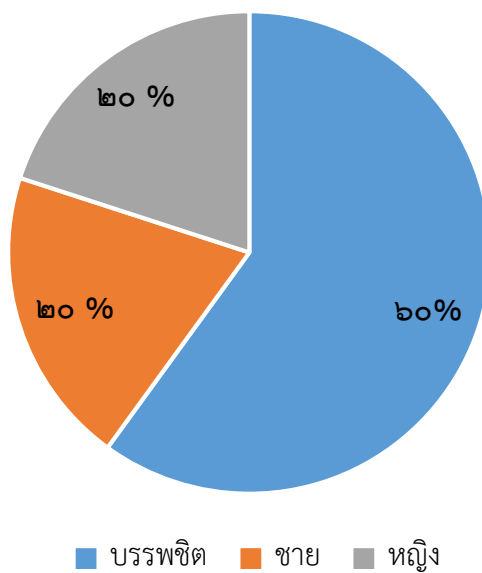
- จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๐๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓ ของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

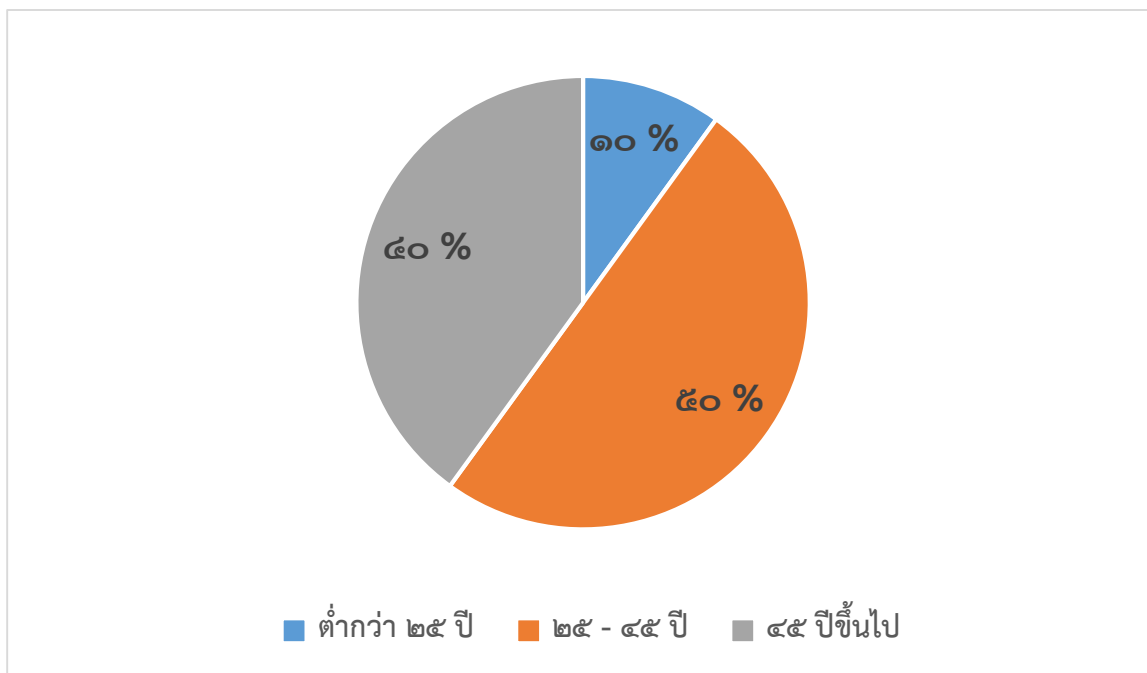

- สถานภาพทั่วไป

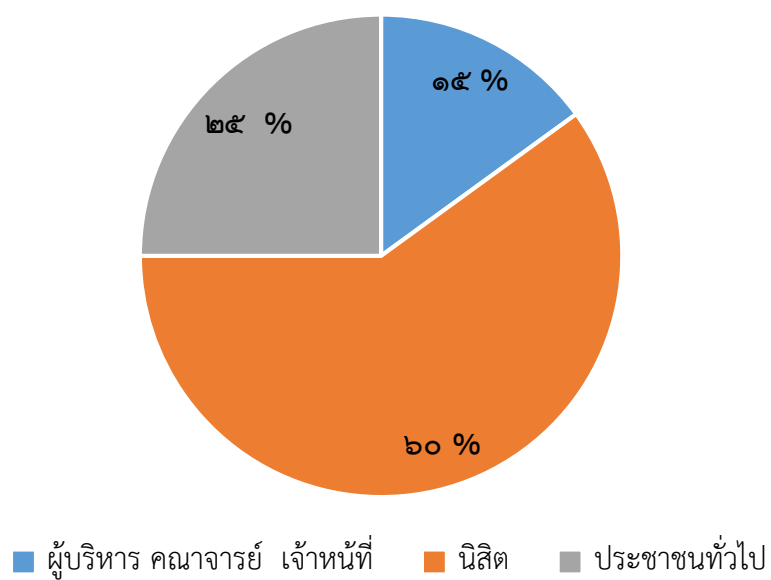
๑. เพศ

๒. อายุ

๓. สถานะภาพ

- ผลการประเมินโครงการ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ			
		จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ด้านสถานที่				
๑	สถานที่อบรมและสิ่งแวดลอม	๑๐๐	๔.๗๐	๐.๔๖	ระดับดีมาก
๒	การจัดภัตตาหาร/น้ำปานะ	๑๐๐	๔.๕๐	๐.๕๐	ระดับดี
๓	การจัดห้องประชุม/ห้องปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน	๑๐๐	๔.๗๐	๐.๖๔	ระดับดีมาก
๔	ห้องสุขา มีความสะอาดและพอเพียง	๑๐๐	๓.๙๐	๐.๗๐	ระดับดี
	ด้านวิทยากร/พระวิปัสสนาจารย์				
๑	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	๑๐๐	๔.๔๐	๐.๘๐	ระดับดี
๒	บุคลิกภาพของพระวิปัสสนาจารย์	๑๐๐	๔.๕๐	๐.๘๑	ระดับดี
๓	มีการเตรียมตัวและการเตรียมความพร้อม	๑๐๐	๔.๗๐	๐.๖๔	ระดับดีมาก
๔	มีความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานของศิษย์	๑๐๐	๔.๖๐	๐.๖๖	ระดับดีมาก
	ด้านอาจารย์/เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรม				
๑	มีคุณธรรมจริยธรรม	๑๐๐	๔.๑๐	๐.๗๐	ระดับดี
๒	มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่	๑๐๐	๔.๔๐	๐.๘๐	ระดับดี
๓	เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน	๑๐๐	๔.๒๕	๐.๘๓	ระดับดี
๔	อำนวยความสะดวกต่อผู้ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน	๑๐๐	๔.๑๐	๐.๘๓	ระดับดี
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ				
๑	สามารถนำความรู้ในการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๑๐๐	๔.๓๐	๐.๗๘	ระดับดี
๒	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเป็นพระวิปัสสนาจารย์	๑๐๐	๔.๕๐	๐.๖๗	ระดับดี
๓	สามารถนำหลักธรรมที่ได้จากการศึกษาไปปฏิบัติและเผยแผ่พระพุทธศาสนา	๑๐๐	๔.๒๐	๐.๘๗	ระดับดี
๔	สามารถใช้สติสัมปชัญญะควบคุมจิตใจของตนเองได้มากขึ้น	๑๐๐	๔.๓๐	๐.๗๘	ระดับดี
	ผลรวมเฉลี่ย	๑๐๐	๔.๓๘	๐.๗๒	ระดับดี

หมายเหตุ ค่าคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ โดยแปลผลใช้แบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย ผลการประเมิน

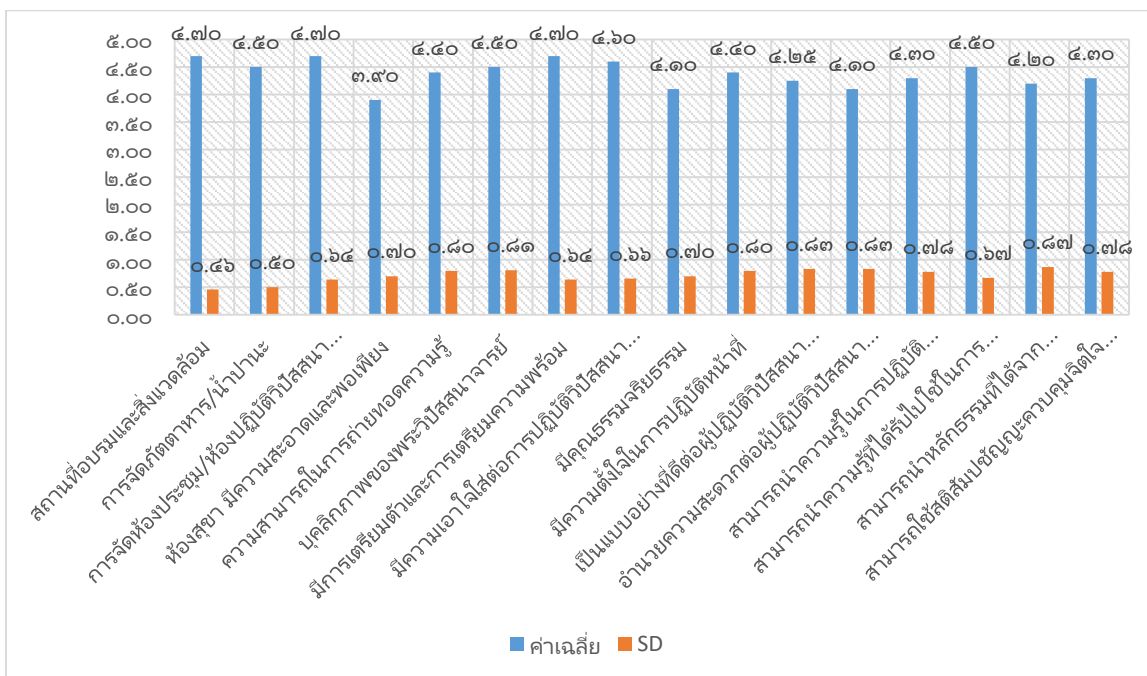
๔.๕๑-๕.๐๐	ระดับดีมาก
๓.๕๑-๔.๕๐	ระดับดี
๒.๕๑-๓.๕๐	ระดับปานกลาง
๑.๕๑-๒.๕๐	ระดับน้อย

๑.๕๑-๑๕๐

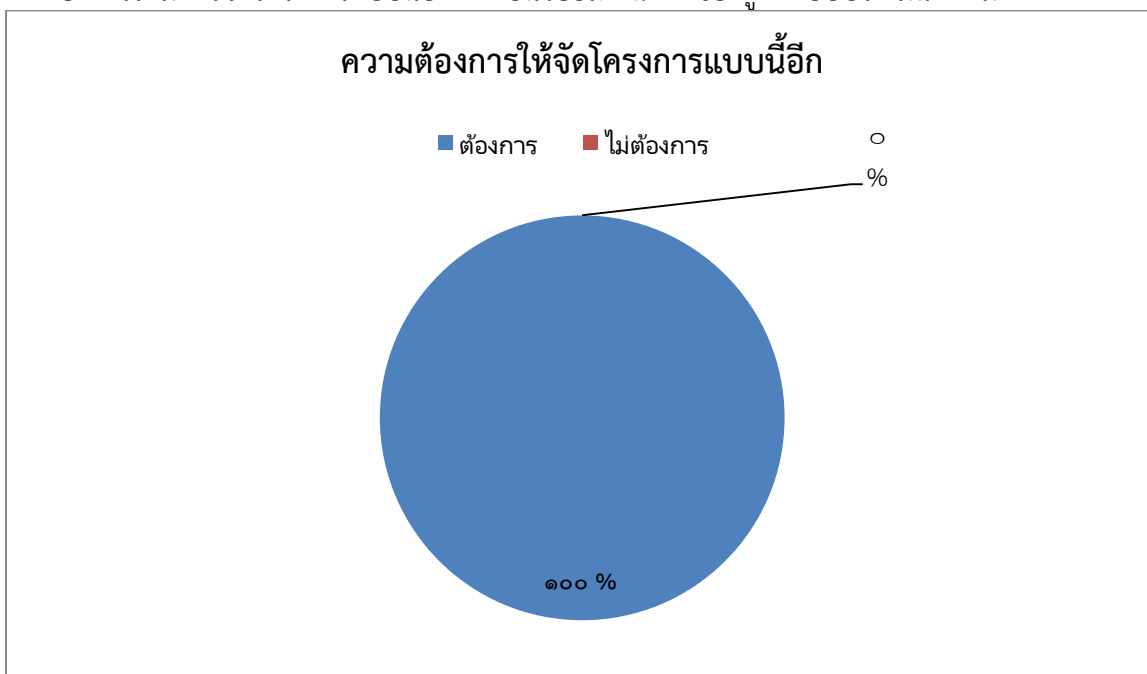
ระดับน้อยมาก

ผู้เข้าร่วมโครงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของนิสิตระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ ระบุว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมในระดับ “ดี” ที่คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๘ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๙ โดยมีความพึงพอใจมากที่สุด ในระดับ “ดีมาก” ที่คะแนนเฉลี่ย ๔.๗๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๙ คือ สถานที่อบรมและสิ่งแวดล้อม และ มีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับ “ดี” ที่คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓ คือ ห้องสุขา มีความสะอาดและพอเพียง

ซึ่งสามารถแสดงเป็นกราฟได้ดังนี้

- ต้องการให้มีการจัดโครงการแบบนี้อีก คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด

- สรุปข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบประเมิน
  - ๑) ระยะเวลาในปฏิบัติธรรมกรรมฐานมากเกินไป
  - ๒) บรรยากาศน่าปฏิบัติธรรมมาก
  - ๓) ควรจัดโครงการ ฯ แบบนี้ต่อไปเรื่อย ๆ

๙.๓ เชิงเวลา

โครงการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๑๐. งบประมาณดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

งบม.เงินแผ่นดิน   งบม.เงินรายได้   งบม.อื่นๆ นอกงบประมาณ
 งบประมาณมหาวิทยาลัย   จำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

- งบประมาณรายจ่าย

๑. ค่าเหมารถปรับอากาศ   ๑๘,๐๐๐.๐๐   บาท
  ๒. ค่าบำรุงสถานที่ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า อาหาร   ๓๒,๐๐๐.๐๐   บาท
  - รวมทั้งสิ้น   ๕๐,๐๐๐.๐๐   บาท
- (ถ้วนเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ)

๑๑. กิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	ปี พ. ศ ๒๕๕๙			ปี พ.ศ. ๒๕๖๐								
	ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ขออนุมัติโครงการ												
แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน												
ดำเนินการตามโครงการ												
ประเมินผล												
สรุปโครงการ												

๑๒. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

- วันที่ ๑๑ - ๒๕ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๓. สถานที่ดำเนินการ ณ วัดถ้ำดาวเขาแก้ว ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

๑๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

- ๑๔.๑ ได้ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- ๑๔.๒ นิสิตได้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๑๔.๓ นิสิตได้เพิ่มพูนประสบการณ์จากการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่มีอยู่ให้มีแก่กล้ายิ่งขึ้น
- ๑๔.๔ นิสิตได้นำหลักธรรมที่ได้จากการศึกษาภาคทฤษฎีไปปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง
- ๑๔.๕ นิสิตได้ประยุกต์หลักการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่อบรม

สิ่ง

สอนพุทธศาสนิกชน

- ๑๔.๖ ได้ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย และการจัดการศึกษาระดับหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

ให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จัก และเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา และสาขาวิชาปรัชญา ต่อไป

๑๕. การปรับปรุงจากข้อเสนอแนะผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะปีที่ผ่านมา	ผลปรับปรุงจากข้อเสนอแนะในปีที่ผ่านมา
๑. การจัดโครงการฯ ขอบจัดช่วงวันสำคัญ	๑. ควรจัดโครงการฯ ในช่วงไม่มีวันสำคัญติดต่อกันหลายวัน

๑๖. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

๑. นิสิตคฤหัสถ์ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ครบทุกคน
๒. นิสิตบรรพชิตส่วนใหญ่เป็นเจ้าของอาวาสและมีภารกิจกับวัด จึงลาปฏิบัติธรรมกรรมฐานบ่อย

มาก

๑๗. ผู้รับผิดชอบโครงการจะนำผลการประเมินไปปรับปรุง และบูรณาการเข้ากับภารกิจอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย

- ๑) นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการจัดโครงการในปีต่อไป
- ๒) สามารถนำเข้าแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อเป็นกรอบการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป

(พระครูสังวรารักษ์, ดร.)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

(พระเมธีสุตาภรณ์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา

๑๕ มกราคม ๒๕๖๐

รูปกิจกรรม

